

«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ:

ΣΤΕΛΛΑ ΚΑΡΚΟΥΛΗ

ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΠΕ 71

ΜΕΔ ΕΑΠ-ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Α' ΜΕΡΟΣ

- ΘΕΩΡΙΕΣ
- ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»

- Διεθνώς είναι γνωστή ως «Colourful Semantics» (Bryan, 1997).
- Η προσέγγιση Colourful Semantics χρησιμοποιεί κάρτες εικόνας-λέξης ή μέρος πρότασης, που κωδικοποιούν χρωματικά θεματικούς ρόλους συνδέοντας τη σύνταξη και το νόημα της πρότασης.
- Δημιουργήθηκε από την Bryan (1997), ώστε παιδιά με γλωσσικές διαταραχές, ΕΓΔ, να κατανοούν και να σχηματίζουν στον προφορικό λόγο ορθές συντακτικά και σημασιολογικά προτάσεις ανακαλώντας κατάλληλες λέξεις και χρησιμοποιώντας σωστά υποκείμενο και αντικείμενο ρήματος.
- Η φιλοσοφία της έχει προσαρμοστεί σε άλλα προγράμματα υποστήριξης και χρησιμοποιείται ευρέως σε Αγγλία και Αυστραλία από λογοθεραπευτές σε εξατομικευμένες διδασκαλίες, στοχεύοντας σε λεξιλογική ενίσχυση και ανάπτυξη γραμματικής επίγνωσης.

«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»

- Στην ελληνική πραγματικότητα είναι επίσης γνωστή ως «Ενίσχυση της σημασιολογίας βάσει χρώματος».
- Αποτελεί μία μεταγλωσσική παρεμβατική προσέγγιση που χρησιμοποιείται για τη βελτίωση των προβλημάτων και δυσκολιών στον προφορικό και γραπτό λόγο, δηλαδή των γλωσσικών διαταραχών.
- Μπορεί να εφαρμοστεί σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας, σε ένα εύρος ηλικιών από 5 έως 9 + ετών βάσει ερευνών και μελετών, με γλωσσικές διαταραχές, κυρίως σε παιδιά με (ΕΓΔ) - Ειδική Γλωσσική Διαταραχή.

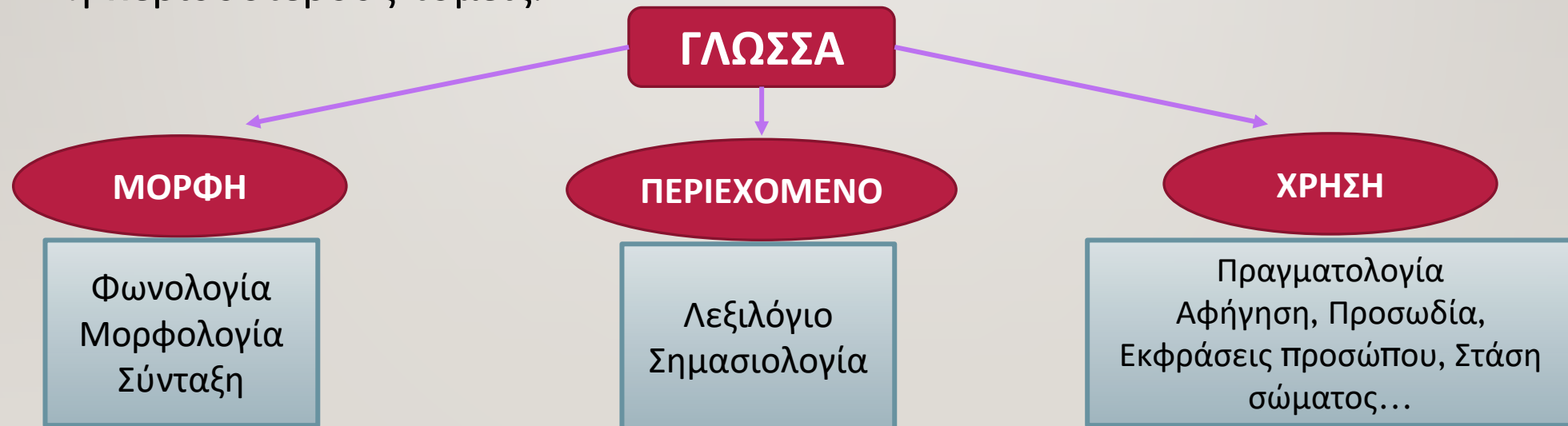
«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»

- Ωστόσο μπορεί να εφαρμοστεί με κατάλληλες προσαρμογές βάσει του ατομικού προφίλ αναγκών και δυσκολιών, σε παιδιά με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού, σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και σε παιδιά με νοητική ανωριμότητα, για τη δόμηση του λόγου τους σημασιολογικά και γραμματικά.
- Κατάλληλοι για την εφαρμογή ενός προγράμματος παρέμβασης είναι λογοθεραπευτές και ειδικοί παιδαγωγοί που έχουν εκπαιδευτεί.
- Η αποτελεσματικότητα είναι μεγάλη και σημαντική καθώς πρόκειται για μία Evidence Based Practice - Επιστημονικά τεκμηριωμένη παρέμβαση, βάσει ενδείξεων και αποδείξεων.

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Η διεπιστημονική προσέγγιση

- Ο όρος «διαταραχές λόγου» ή «γλωσσικές διαταραχές», αναφέρεται σε αναπτυξιακές δυσκολίες, σε διάφορους τομείς της γλώσσας.
- Έτσι ένα παιδί με διαταραχή λόγου, μπορεί να παρουσιάζει δυσκολίες σε έναν ή περισσότερους τομείς.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- Οι προσεγγίσεις παρέμβασης των διαταραχών λόγου, κυρίως για τα παιδιά με **ΕΓΔ**, αναπτύχθηκαν στα πλαίσια των θεωριών ερμηνείας της προσανατολισμένες στην αντιμετώπιση του γλωσσικού ελλείμματος και όχι του γνωστικού.
- Έτσι, υφίστανται παρεμβάσεις που εστιάζουν σε ορισμένες περιοχές γραμματικής (έκφραση και κατανόηση) και άλλες στη γενικότερη βελτίωση της γλώσσας.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- **2** είναι οι βασικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί για τη βελτίωση της γραμματικής:
- A) **οι προσεγγίσεις διευκόλυνσης της γραμματικής** που είναι έμμεσες, όπως η μίμηση.
- B) **οι μεταγλωσσικές μέθοδοι** που είναι άμεσες και στηρίζονται στην παροχή οπτικής υποστήριξης με χρώματα και σχήματα.

ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- Βασίζονται:
- 1) στην παραδοχή ότι τα παιδιά με διαταραχές λόγου συναντούν δυσκολίες στην έμμεση εκμάθηση της γραμματικής με την παραδοσιακή μορφή εκπαίδευσης στους γραμματικούς κανόνες
- 2) στην υπόθεση ότι η εκμάθηση της γραμματικής από παιδιά με ΕΓΔ διευκολύνεται από την άμεση διδασκαλία κανόνων γραμματικής στοχεύοντας στην ανάπτυξη της γραμματικής τους επίγνωσης.

ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

1) «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΒΑΣΕΙ ΧΡΩΜΑΤΟΣ» / «COLOURFUL SEMANTICS» / «ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»

- Γίνεται χρήση χρωματικών οπτικών βοηθημάτων (ΚΑΡΤΕΣ), με τα οποία κωδικοποιείται η συντακτική δομή της πρότασης για την κατανόηση και χρήση των θεματικών της ρόλων.
- Έτσι συνδέεται η σύνταξη με το νόημα της πρότασης.
- Η εκπαίδευση ξεκινά με την κατανόηση του όρου «**Ποιος;**»-Υποκείμενο-έχει πορτοκαλί χρώμα
- Ακολουθεί ο όρος «**Τι κάνει;**» – Ρήμα –έχει κίτρινο χρώμα, και στη συνέχεια εκπαιδεύονται σε πιο σύνθετους συνδυασμούς για τη δημιουργία προτάσεων με γραμματική, σημασιολογική ορθότητα.

2) «ΧΡΗΣΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ» / «SHAPE CODING»

- Γίνεται χρήση σχημάτων, χρωμάτων και βελών, για την ανάδειξη φράσεων, μερών του λόγου & μορφολογικών δομών.
- Σκοπός είναι η ανάπτυξη σύνθετων προτασιακών δομών.
- Κάθε μέρος του λόγου (π.χ. υποκείμενο, ρήμα, ουσιαστικό, επίθετο...) συνδέεται με ένα χρώμα.
- Κάθε σχήμα αντιστοιχεί σε μία φράση (ρηματική, ονοματική...)
- Έτσι, σχήματα συνδυάζονται, τοποθετούνται το ένα μέσα στο άλλο αναπαριστώντας την ιεραρχική δομή της γλώσσας.

2) «ΧΡΗΣΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ» / «SHAPE CODING»

- ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Το αγόρι

πλένει τα βρώμικα χέρια του στο μπάνιο.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»

ΠΟΙΟΣ;

ΤΙ ΚΑΝΕΙ;

ΤΙ;

**ΠΩΣ
ΜΟΙΑΖΕΙ;**

ΠΟΥ;

ΠΟΤΕ;

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»

ΠΟΙΟΣ;

ΤΙ ΚΑΝΕΙ;

ΤΙ;

ΠΩΣ
ΜΟΙΑΖΕΙ;

ΠΟΥ;

ΠΟΤΕ;

Τα βασικά επίπεδα καρτών είναι ανάλογα των θεματικών ρόλων-όρων της πρότασης: το **πορτοκαλί** – «Ποιος;» - **υποκείμενο**, το **κίτρινο** – «Τι Κάνει;» – **ρήμα**, το **πράσινο** - «Τι;» – **αντικείμενο** ή «Με Τι;» ανάλογα με το οπτικό ερέθισμα και τη σημασιολογία της κατάστασης και το **μπλε** – «Που;» - **τοποθεσία**.

«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»

ΠΟΙΟΣ;

ΤΙ ΚΑΝΕΙ;

ΤΙ;

ΠΩΣ
ΜΟΙΑΖΕΙ;

ΠΟΥ;

ΠΟΤΕ;

➤ Το **μοβ** - «Πως μοιάζει;» αναφέρεται στα **επίθετα**, στο επίθετο του ουσιαστικού που το χαρακτηρίζει με βάση τη σημασιολογία της εικόνας-ερέθισμα, και αναλόγως τοποθετείται και η κάρτα στην ακολουθία των υπολοίπων κατά τη δόμηση της πρότασης.

(π.χ. Ο Μάνος φοράει **κίτρινα** γάντια. Το **ψηλό** αγόρι κάθεται στο γρασίδι.)

➤ Το **κόκκινο** – «Πότε;» αναφέρεται στον **χρόνο**, στον χρονικό προσδιορισμό, στο χρονικό επίρρημα (το απόγευμα, σήμερα, πριν). Η κάρτα μπορεί να έχει καφέ ανοιχτό χρώμα. →

«**Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ**»**ΠΟΙΟΣ;****ΤΙ ΚΑΝΕΙ;****ΤΙ;****ΠΩΣ
ΜΟΙΑΖΕΙ;****ΠΟΥ;****ΠΟΤΕ;**

- ❖ Κατά την εκπαίδευση, υπάρχει μία φωτογραφία που δείχνει μία κατάσταση (ο σημασιολογικός στόχος). Ένα ταμπλό με τους θεματικούς ρόλους της πρότασης-κάρτες χρωμάτων (γραμματικός στόχος), που έχουμε στόχο να δουλέψουμε και αντίστοιχα χρωματικά ταμπλό με ένα πλήθος καρτών που αποτελούνται από εικόνα-σχέδιο και λέξη ή μέρος της πρότασης, από τα οποία το παιδί επιλέγει για να δομήσει την πρότασή του. *Μπορεί να υπάρχει και επιλογή να γράψει την πρόταση, εφόσον προφορικά την έχει δομήσει ορθά.*
- ❖ Ο ειδικός εκπαιδευεί το παιδί για κάθε κάρτα σταδιακά, σε ποιον όρο απαντά κάθε ερώτηση και σε ποιο χρώμα αντιστοιχεί ο όρος.
- ❖ Το παιδί επιλέγει και αντιστοιχεί χρωματικά τις κάρτες τοποθετώντας το σωστό χρώμα και εκφέροντας με τη βοήθεια αυτών την πρόταση.

Εικόνα-
ερέθισμα

ΠΟΙΟΣ;

ΤΙ ΚΑΝΕΙ;

ΤΙ;

**ΠΩΣ
ΜΟΙΑΖΕΙ;**

ΠΟΥ;

ΠΟΤΕ;

.....

.....

Η κάρτα «**Ποιος;**» αφορά ουσιαστικά, αναφέρεται στο υποκείμενο και μπορεί να περιλαμβάνει λέξεις των κάτωθι κατηγοριών:

- Ανθρώπους (Το παιδί, Η μητέρα,...)
  - Ζώα (Ο σκύλος)
  - Επαγγέλματα (Η δασκάλα)
  - Αντωνυμίες (Αυτός, Αυτή,...)
-
- ❖ Ο ειδικός που εκπαιδεύει το παιδί, θα ξεκινήσει το πρόγραμμα με αυτήν την κάρτα, που αποτελεί το 1^ο επίπεδο.
  - ❖ Παρουσιάζει την κάρτα που εκτός από την ερώτηση «Ποιος;» μπορεί να έχει και φιγούρα, ώστε να παραπέμπει το παιδί άμεσα στην αναζήτηση προσώπου και γενικά του ουσιαστικού που είναι ο στόχος.
  - ❖ Παρουσιάζει την πορτοκαλί κάρτα, εξηγώντας ότι οι λέξεις που απαντούν στο «Ποιος;» αντιπροσωπεύονται από αυτό το χρώμα και είναι το υποκείμενο της πρότασης που θα φτιάξει. Θα το εξοικειώσει μέσα από πραγματικούς ανθρώπους ή ζώα.
  - ❖ Μετά θα δώσει εικόνες ρωτώντας το παιδί «Ποιος είναι;» κάθε φορά και το παιδί μέσα από την πρακτική και ορθή απάντηση, εφόσον δείξει ότι έχει εμπεδώσει, η εκπαίδευσή του θα προχωρήσει στο επόμενο επίπεδο.

ΠΟΙΟΣ;

«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ» οι ΚΑΡΤΕΣ

Η κάρτα «**Τι Κάνει;**» αφορά ρήματα και μπορεί να περιλαμβάνει:

- Ρήματα αμετάβαρα (π.χ. κοιμάμαι, κάθομαι)
  - Ρήματα μεταβατικά (π.χ. πλένω, ρίχνω, σκουπίζω)
  - ή διαφορετικούς χρόνους - πτώσεις (ενεστώτας, αόριστος, μέλλοντας)
-
- ❖ Αποτελεί το 2^ο επίπεδο και για την εκπαίδευση σε αυτό χρησιμοποιείται η ίδια λογική με το 1^ο.
  - ❖ Όταν το παιδί εμπεδώσει και το 2^ο επίπεδο, ο ειδικός θα περάσει στο συνδυασμό των δύο αυτών επιπέδων «Ποιος είναι;» και «Τι κάνει;», χρησιμοποιώντας εικόνες δράσης με ρήματα.
  - ❖ Το παιδί, κοιτάζοντας την εικόνα και έχοντας μπροστά του και τις κάρτες, καλείται να απαντήσει στις αντίστοιχες ερωτήσεις.
  - ❖ Στο τέλος, καλείται να πει ολόκληρη την πρόταση και ο ειδικός υποβοηθάει λέγοντας: «Πες το όλο μαζί».
  - ❖ Μετά την κατάκτηση των δύο πρώτων επιπέδων, ο ειδικός, συνεχίζει με την σταδιακή παρουσίαση και εκπαίδευση, των επόμενων επιπέδων με τον ίδιο τρόπο.

ΤΙ ΚΑΝΕΙ;

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ

- Ατομική εκπαίδευση παιδιού, σε συνθήκη ένας προς έναν.
- Περιορισμός λοιπών ερεθισμάτων και διασπαστικών παραγόντων στο χώρο εκπαίδευσης, όσο αυτό είναι εφικτό.
- Προετοιμασία υλικού και οπτικών βοηθημάτων: φωτογραφίες με καταστάσεις της καθημερινότητας και ιστορίες, ταμπλό χρωμάτων και εκτύπωση καρτών για τα ταμπλό.
- Επιλογή μεθόδου χορήγησης, έντυπα ή ηλεκτρονικά

«Η ΠΟΛΥΧΡΩΜΗ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ»: μελέτες

- ❖ Έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές έρευνες μελέτης περίπτωσης που χρησιμοποιούν το πρόγραμμα, οι οποίες δείχνουν να έχει εγκυρότητα και κλινική χρησιμότητα (Spooner, 2002· Guendouzi, 2003).
- ❖ Βάσει ευρημάτων μελετών περίπτωσης (Guendouzi, 2003· Spooner, 2002) και ερευνών (Bolderson, Dosanjh, Milligan, Pring, & Chiat, 2011), προτείνεται για παιδιά ηλικίας 5-9 ετών με γλωσσικές διαταραχές, διαθέτοντας εγκυρότητα και κλινική χρησιμότητα.
- ❖ Ωστόσο, επειδή οι μελέτες περίπτωσης δεν περιλαμβάνουν πάντα, πειραματικούς ελέγχους, υπάρχει ασάφεια κατά πόσον η πρόοδος που παρατηρήθηκε σχετιζόταν μόνο με την παρέμβαση.
- ❖ Σε μία μελέτη (Bolderson, Dosanjh, Miligan, Pring και Chiat, 2011), που αποτελεί κομβικό σημείο αναγνώρισης της αποτελεσματικότητας της προσέγγισης λόγω των σημαντικών κλινικών ευρημάτων, για την εφαρμογή της ως επιστημονικά τεκμηριωμένης σε παιδιά με γλωσσικές διαταραχές, εξετάστηκε η αποτελεσματικότητα του προγράμματος σε μία ομάδα παιδιών, ηλικίας 5-6 ετών, με εντοπισμένες δυσκολίες στη γλωσσική παραγωγή. Σε όλα τα στάδια διενεργήθηκαν αξιολογήσεις των παιδιών με σταθμισμένα εργαλεία, και τα αποτελέσματα αυτών έδειξαν βελτιωμένη γλωσσική παραγωγή μετά το πρόγραμμα παρέμβασης αναφορικά με τη χρήση των ρημάτων και των θεματικών ρόλων μέσα στις προτάσεις, καθώς και αύξηση στον μέσο όρο του μήκους των παραγόμενων προτάσεων.

Β' ΜΕΡΟΣ

- ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
- ΒΙΝΤΕΟ
- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

- *Το γλωσσικό προφίλ της Ελένης χαρακτηρίζεται από περιορισμένο λεξιλόγιο, αδυναμία χρήσης κατάλληλων λέξεων, λάθη στο σχηματισμό προτάσεων με παραλείψεις άρθρων, υποκειμένου και σωστού ρηματικού χρόνου.*
- *Διάλεξα τη μεταγλωσσική προσέγγιση ενίσχυση της σημασιολογίας βάσει χρώματος ή Colourful Semantics (Bryan, 1997), για να δημιουργήσω μια παρεμβατική δραστηριότητα βελτίωσης των δεξιοτήτων γραμματικής και λεξιλογίου της. Η προσέγγιση χρησιμοποιεί χρωματικά οπτικά βοηθήματα, κωδικοποιώντας τα μέρη της πρότασης ώστε να βοηθήσει τη γραμματική και λεξιλογική ανάπτυξη των παιδιών, συνδέοντας τη σύνταξη της πρότασης με το νόημά της (Αρχοντή, 2017· Bryan, 1997· Ebbels, 2013).*

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Μακροπρόθεσμος Σκοπός:

Η Ελένη να δημιουργεί ολοκληρωμένες προτάσεις με ορθή σύνταξη και νόημα.

Συγκεκριμένα, επιδιώκεται:

- Να αναγνωρίζει πρόσωπα, πράγματα, ενέργειες, χρησιμοποιώντας κατάλληλες λέξεις στην περιγραφή της.
- Να χρησιμοποιεί άρθρα, υποκείμενο, αντικείμενο, σωστό ρηματικό τύπο και εμπρόθετο ουσιαστικό στις προτάσεις της.

ΥΛΙΚΑ

- Το υλικό που χρησιμοποίησα είναι προσαρμοσμένη εκδοχή του προγράμματος Colourful Semantics-Cinderella (Integrated Treatment Services, 2015). Αποτελείται από πορτοκαλί, κίτρινες, πράσινες, μπλε κάρτες που αντιπροσωπεύουν θεματικούς ρόλους και περιλαμβάνουν μία εικόνα και μία λέξη ή μέρος της πρότασης.
- Οι **πορτοκαλί** κάρτες αναφέρονται στο ρόλο «**Ποιος;**» - **Υποκείμενο**, αντιπροσωπεύοντας **ουσιαστικά**, οι **κίτρινες** στο ρόλο «**Τι κάνει;**» για αμετάβατα και μεταβατικά **ρήματα**, οι **πράσινες** στο «**Τι;**» αντιστοιχώντας στο **αντικείμενο** της πρότασης και οι **μπλε** στο «**Πού;**» αντιπροσωπεύοντας την **τοποθεσία** (Αρχοντή, 2017).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ανέφερα στο παιδί ότι η δραστηριότητα ονομάζεται «Η Σταχτοπούτα» παρουσιάζοντας την εικόνα-ερέθισμα, τα 4 επίπεδα χρωματιστών καρτών και το περιεχόμενό τους (βλ. Παράρτημα).

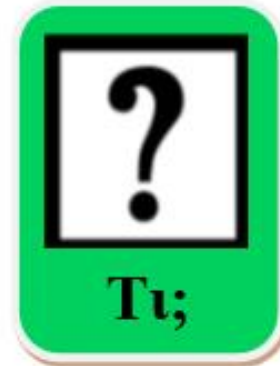
- Στο 1^ο ξεκινάμε με το ρόλο-ερώτηση «Ποιος είναι στην εικόνα;» και τις πορτοκαλί κάρτες.
- Αφού εξοικειώθηκε και περάσαμε στο 2^ο επίπεδο, στο «Τι κάνει;» των κίτρινων καρτών.
- Έπειτα συνδυάσαμε τα δύο πρώτα επίπεδα, ώστε το παιδί να απαντά στις ερωτήσεις «Ποιος;» και «Τι κάνει;» δείχνοντας τις κάρτες και λέγοντας την πρόταση. Λεκτική οδηγία βοήθημα προς το παιδί ήταν: **«Πες το όλο μαζί!»**.
- Ομοίως συνεχίσαμε για τα επίπεδα «Τι;» και «Πού;».
- Τέλος, συνδυάσαμε τα τέσσερα επίπεδα για να πει ολοκληρωμένα την πρόταση και να την γράψει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τίτλος Δραστηριότητας: «*Η Σταχτοπούτα*»

Παρουσίαση των 4 χρωματιστών καρτών και του θεματικού ρόλου που δηλώνει η κάθε μία.

Εικόνα-Ερέθισμα που δείχνουμε στο παιδί για να δει το γεγονός που θα κληθεί να περιγράψει μέσω των καρτών.

<http://cdn28.us1.fansshare.com/photograph/cinderella/full-cleaning-291121920.jpg>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1° Επίπεδο

2° Επίπεδο

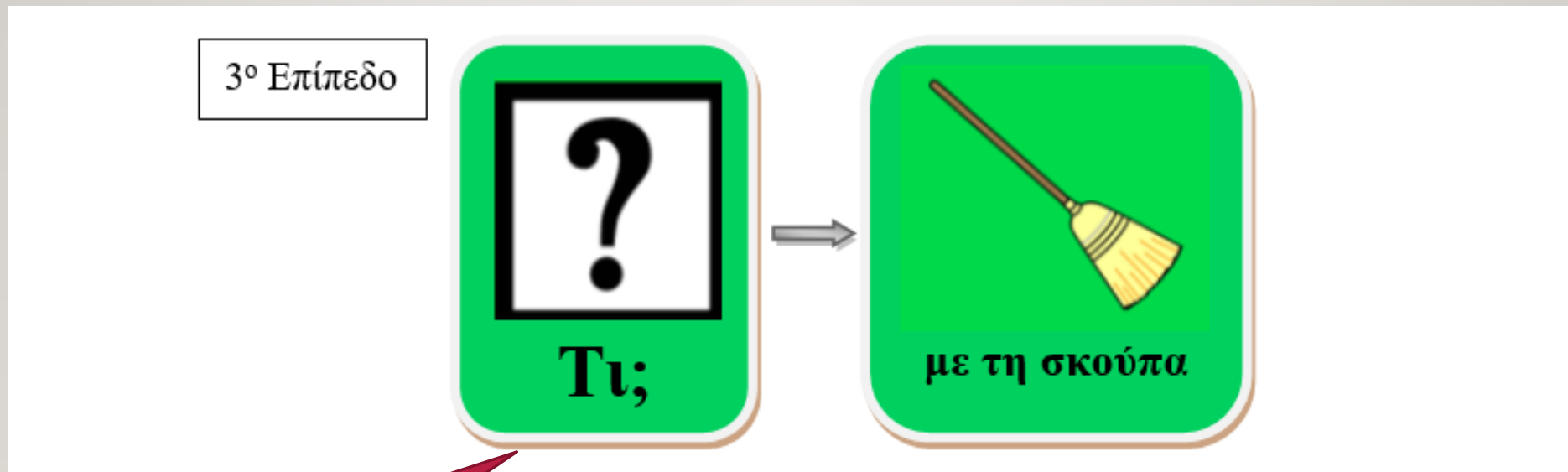
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συνδυασμός 1^{ου} και 2^{ου} επιπέδου.

«Ποιος είναι στην εικόνα και *Τι κάνει;*»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Με βάση την εικόνα-ερέθισμα, εδώ η ερώτηση μετατρέπεται σε «ΜΕ ΤΙ;», «Με Τι σκουπίζει;»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συνδυασμός 1^{ου}, 2^{ου} και 3^{ου} επιπέδου.

«*Ποιος είναι στην εικόνα; Τι κάνει και με Τι;*»

Η Σταχτοπούτα

σκουπίζει

με τη σκούπα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

4^ο Επίπεδο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συνδυασμός όλων των επιπέδων. Δομημένη πρόταση.

«Πες το όλο μαζί!»

 Η δασκάλα	 Το άλογο	 Ο γιατρός	 Ο αστυνομικός
 Ο παππούς	 Η πάπια	 Το μωρό	

Προσαρμοσμένο υλικό
Πηγή: Integrated Treatment Services (2015)

 τρέχει	 δίνει	 πλένει	 πίνει
 κόβει	 σπρώχνει	 χορεύει	

Προσαρμοσμένο υλικό
Πηγή: Integrated Treatment Services (2015)

 με τη γάτα	 ένα παγωτό	 με την άμμο	 τον σκύλο
 το χαρτί	 τα μαλλιά	 το τoστ	 το νερό

Προσαρμοσμένο υλικό
Πηγή: Integrated Treatment Services (2015)

BINTEO

- **Colourful Semantics Lesson 1: Simple Sentences**

<https://www.youtube.com/watch?v=qSGhDPrxwjo>

- **Colourful Semantics Lesson 2: People, Places and Things**

<https://www.youtube.com/watch?v=cZedLi6aaM0&t=103s>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αρχοντή, Α. (2017). Ενδεικτικά προγράμματα παρέμβασης με επιστημονική τεκμηρίωση σε παιδιά με Ειδική Γλωσσική Διαταραχή. Στο: Α. Ράλλη & Ο. Παληκαρά, (Επιμ.) *Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή στα παιδιά και τους εφήβους: Θέματα οριοθέτησης, αξιολόγησης και παρέμβασης* (σελ. 119-140). Αθήνα: Gutenberg.
- Bolderson, S., Dosanjh, C., Milligan, C., Pring, T., & Chiat, S. (2011). Colourful semantics: a clinical investigation. *Child Language Teaching and Therapy*, 27, 344-353. Ανακτήθηκε από <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.873.1294&rep=rep1&type=pdf>
- Bryan, A. (1997). Colourful semantics. In: S. Chiat, J. Law, & J. Marshall, (Επιμ.). *Language disorders in children and adults: Psycholinguistic approaches to therapy* (σελ. 143-161). London: Whurr.
- Ebbels, S. (2013). Βελτίωση των δεξιοτήτων γραμματικής. Στο: C. F. Norbury, J. B. Tomblin, & D. V. M. Bishop, (Επιμ.), *Κατανοώντας τις Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές* (σελ. 345-391). Α. Ράλλη & Ο. Παληκαρά (Επιμ.). Α. Κουλεντιανού (μτφ). Αθήνα: Gutenberg.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Guendouzi, J. (2003). «SLI», a generic category of language impairment that emerges from specific differences: a case study of the individual linguistic profiles. *Clinical Linguistics and Phonetics*, 17, 135-152. Ανακτήθηκε από ['SLI' a generic category of language impairment that emerges from specific differences](https://www.researchgate.net/publication/10747728)
[A case study of two individual linguistic profiles](#)
- Integrated Treatment Services. (2015). Colourful semantics. Ανακτήθηκε από <http://integratedtreatmentservices.co.uk/resources/speech-and-language-therapy/>
- Integrated Treatment Services (2015). *Colourful Semantics-Cinderella*. Ανακτήθηκε από <http://integratedtreatmentservices.co.uk/?resource=colourful-semantics-cinderella>
- Spooner, L. (2002). Addressing expressive language disorder in children who also have severe receptive language disorder: a psycholinguistic approach. *Child Language and Therapy*, 18, 289-313. Ανακτήθηκε από <https://www.researchgate.net/publication/249822289> [Addressing expressive language disorder in children who also have severe receptive language disorder: A psycholinguistic approach](#)

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
